

עלון שבועי לתושבי בת עין

לכתחילה

חי"ם עם הזמן על פי תורת הבעש"ט

בע"ה | ערב שבת קודש פרשת תרומה - שקלים | ל' שבט תשפ"ה | עלון מס' 290

ישמח צדיק כי חזה נקם

"משנכנס אדר מרבין בשמחה". ממה אפשר בימים אלו לשמוח ועוד להרבות בשמחה? וכיצד הנקמה ברע הפנימי ובאויבי ישראל משרה עלינו שמחה גדולה?

אש חודש אדר שמח, "משנכנס אדר מרבין בשמחה!". לדאבוננו בימים אלו משתחררים יותר מאלף רוצחים אכזריים ובמקום לעמוד על נפשנו בימים קשים אילו ולהינקם מאויבנו אנו נכנעים לרגלי הרשעים הללו. כיצד אפשר לשמוח ועוד 'להרבות' לנוכח המחשבה המסמרת איזו מפלצת אנו מגדלים? איזו שמחה יכולה לצמוח ממצב נורא כזה?

ההתמודדות הקשה עם הרע והרשע לא פוגשת אותנו רק מול האויבים שלנו ומול האנטישמיות. כל אדם נולד עם כח חזק המושך אותו לדברים לא טובים, היצר הרע. היצר הטוב והיצר הרע שבאדם נאבקים זה עם זה. בסתר לבו, האדם רוצה שהיצר הטוב יתגבר על היצר הרע, ובשביל להתגבר על הרע באמת הוא צריך להילחם עד כדי כך שלא יהיה לו פתחון-פה ושדעתו לא תשמע עוד בזירת הקרב.

המאבק הרגיל עם הרע אורך זמן רב אך הוא נעשה בעקביות, עוד קצת ועוד קצת עד שכבר אינו תופס כל כך מקום בנפש האדם. שאיפתו של האדם היא להצליח לגרש לגמרי את הרע ממנו, אפילו את הרע הנעלם שבנפש, זה שכמעט ולא שמים לב אליו - כמו הצדיקים כדוד המלך שהרגו את יצרם הרע.

הכל היה טוב ויפה אם גם האדם היה רגיל כמו המאבק. אך לרוב האדם עובר עליות וירידות, פעמים שמצליח להתגבר על הרע ופעמים שהוא נופל והרע מתגבר עליו. במצב כזה, הסכנה הגדולה ביותר לאדם היא להשלים עם מציאות הרע שבו ולתת לו מקום. זו הסכנה אך גם זו התקוה - הכח החזק ביותר שיש ליצר הטוב הוא היכולת שלא להשלים עם מציאות הרע לעולם, וגם אם חלילה נפלתי לעולם לא אתן לו את ההרגשה שכעת זו הבמה שלו! זהו כח מסירות הנפש שיש אצל כל יהודי. אותו קיבלנו בירושה מאברהם אבינו, היהודי הראשון.

מהו הביטוי המעשי של מסירות הנפש כנגד הרע? הנקמה ברע. הנקמה מבטאת בצורה החזקה ביותר את אי ההשלמה עמו. לאחר שכבר נפלתי ברשתו של הרע והוא התגבר עליי, גם כשאצא אליו למאבק אסור לי לתת לו להרגיש שאני נותן לו חשיבות כלשהי. אם המאבק שלי איתו יהיה מחושב ושקול אשאיר אותו בעמדת כח ומעמד. אם הצליח פעם אחת לשלוט בי כנראה שהוא

לא להשלים עם מציאות הרע לעולם

החזק והשלטון מוחזק בידו. אוכל לצאת למלחמה ולהתנגד אך עדיין אראה בעיניו כאחד שמנסה 'להחזיר' ולמחות את העלבון ולא אחד שנלחם כעת על חייו ועל הגורל שלו.

הנקמה תמיד אינה מידתית ולא מנסה להשתוות לכמות וליחס שבו פגעו בי. לאחר שכבר הלכתי בשרירות לבי ונפלתי, אני מבין שהמלחמה שלי בכל הזירות היא בין הטוב לרע. המלחמה הזו היא קריטית עבורי, או שאכניע את הרע לגמרי ואהפוך את הקערה על פיה או שאכנע לרע והטוב בשמו אני בא יעלם, אשאר שבוי בידי הרע עמוק יותר. לכן במלחמה הזו אני חייב לנצח.

> **הסכנה הגדולה ביותר לאדם היא להשלים עם מציאות הרע שבו ולתת לו מקום. זו הסכנה אך גם זו התקוה**

לכן הנקמה היא אחת מהפעולות שמביאות שמחה בעבודת ה' יתברך. כשהרע שולט באדם הוא מטמא אותו, אך כשהוא מגלה את הטוב הוא נעשה טהור ומשרה טהרה גם על סביבתו. הטומאה היא מקור העצבות בנפש אך הטהרה מביאה לאדם שמחה, כמו המבואר בספר התניא שהניצחון על היצר נמשך מ"שמחה ופתיחת הלב וטהרתו מכל נדנוד דאגה ועצב בעולם".

כל עוד האדם נלחם עם הרע בצורה מידתית הוא נשאר לשחק בידיים שלו. הוא מכיר בכוחו וביכולתו של הרע להכניס אותו לעצבות וחלשות כמו שכבר חווה בעבר, וכשהיא אופפת את האדם כבר איננו מאמין שיצליח לקום ולהתגבר עליו. אם כן, למה לנסות... אך כהאדם מתעורר ומתנער ממצבו העכשווי ונוקם ברע על כך שהיה שבוי בידו, כשהוא מוחץ אותו אין יותר משוחרר ממנו. השחרור מהרע משרה על האדם שמחה גדולה שאין כדוגמתה.

שנזכה בקרוב להרבות בשמחת הנקמה בכל אויבינו ועל ידי זה "אֶת רוּחַ הַטֻּמְאָה [והעצבות] אַעֲבִיר מִן הָאָרֶץ" במהרה בימינו אמן.

שבת שלום ומבורך!

השמחה תמיד בלב, גם אם לפעמים כואב. כולנו חברים, כולנו אוהבים, גם אם לפעמים רבים (ארז לבנון)

סניף באתי לגני

תכורת רבי חייא

יום שלישי ד' באדר | בשעה 15:00| ניפגש בתחנת אוטובוס בכניסה לישוב

כל ילדי הרבי חייא (כיתות ד-ח) מוזמנים ל**נטיעת עצים בגל-עד של ארז לבנון הי"ד** לקראת יום הייארצייט שלו, ז' באדר.

לאחר מכן **פעילות קצרה וממתק טעים!** סיום משוער בשעה 18:00.

לכיתות ז-ח: אחר כך נשב ל**מדורה ופויקה מפנק** יחד עם **משה סגיר**. משה יספר לנו על חברו הטוב, ארז הי"ד. נשיר ונרקוד לקראת פורים! סיום משוער בשעה 21:00.

ליל שישי בבת עין

חמישי בערב | 21:00. **מה מחכה לכם?**

צ'ולנט ובירה. פינת קפה. לימוד קצר ומחיה. התוועדות חברים אל תוך הלילה.

נפתחה **קבוצת ווצאפ לעדכונים** על המתרחש ב'ליל שישי'. שלחו הודעה והצטרפו: 058-7993582

הצדיק שלנו

רבי לייב שרה'ס

המהפך הראשון בתפקיד

מנשה מלך יהודה היה בתחילת מלכותו רשע מאוד, הכי גרוע במלכי יהודה. אך בהמשך מלכותו עשה תשובה בצר לו, כאשר ה' ענה אותו והגלה אותו. מהי תשובתו? "ויכנע מאד מלפני אלהי אבֹתיו". הוא מאד נכנע. עיקר התשובה הוא הכנעה, ולא סתם הכנעה - "ויכנע מאד".

מנשה מלך הכי הרבה שנים מכל המלכים, 55 שנים - 22 שנים היה רשע מרושע, אבל אחר כך היו עוד 33 שנים אחרי התשובה. כלומר, מנשה המלך התחלק, התקופה שלו מתחלקת לשנים. לבעל תשובה לא צריכים להזכיר את העבירות שלו, אבל מה אפשר לעשות? העבירות שלו כתובות בתורה.

גם לאחר שהוא עשה תשובה, תשובתו לא לגמרי השפיעה על העם. זה גם דבר מאד מענין, שהעם מקבל מהמלך בצעירותו יותר מאשר בזקנותו. גם כאשר המלך משתנה, התדמית שלו בעיני העם, הדמות המוכרת שלו, היא המלך כפי שהוא צעיר - זה מה שנשאר בתודעת העם. אחר כך, מה קורה איתו כשהוא מזדקן? השינוי פועל באיזה מקום, אבל לא כל כך משפיע על העם.

אם המלך מתחיל חזק, כמו חזקיהו שגירר עצמות אביו וביום הראשון שמלך עשה מהפך, זה מאד משפיע על העם. רואים שכמה שמנשה משובח כבעל תשובה אמתי, התשובה שלו לא כל כך השפיעה על העם.

(מתוך שיעור שבועי פרשות "מטות-מסעי" תשע"ג)

חובות ושידוכים

תלמיד אחד רצה להיות מחבורתו של ר' לייב שרה'ס, וביקש כל הזמן מן החבריא שידברו עם ר' לייב בשבילו. ר' לייב דחה אותו שוב ושוב, ולבסוף אמר: "אם אותו תלמיד מוכן למכור את כל נכסיו, ולהלוות לי את כספו לשנה - אזי מסכים אני שיהיה אחד מן החבריא". אותו תלמיד קבל את התנאי, מכר את כל רכושו והלווה את כל הכסף לר' לייב, ישב בבית המדרש ולמד עם תלמידי ר' לייב.

לאחר שנה, בא אליו ר' לייב עם חלק מן ההלוואה ואמר לו: "תן לי את השטר המלא ותביא שטר חדש בהתאם לסכום שאני מחזיר לך עכשיו". בכסף הזה קנה בגדים מכובדים ושכור עגלה ועגלון, סע לעיר קוונא ותגיד לשדכן שם שאתה רוצה להשתדך עם פלונית. תן לו איזה מטבע בשכר טרחה ואחר כך תתגלגל.

אותו חסיד הגיע לעיירה ודיבר עם השדכן, ששמע וצחק: "אותה פלונית היא יתומה יפה, עשירה מאוד וחכמה מאוד, ומנהלת בעצמה את כל עסקיה בעיר. לכן היא לא מצאה את חתנה עד היום. מי אתה לעומתה?" החסיד הביא לשדכן מטבע מכובד ואמר לו: "מה אכפת לך? נסה!" הסכים השדכן, ובמוצאי שבת ניגש אל הבחורה ואמר לה: "הגיע איזה יהודי, שאני אפילו לא מכיר אותו. אבל אני צריך להתפרנס והוא שילם לי הרבה כדי שאציע לך להשתדך איתו". עונה הבחורה: "אנא ברר מי היהודי וחזור אלי".

השדכן, שהתפלא על שהיא לא דוחה אותו מעליה, הלך ובירר כמצות הנערה וחזר ואמר לה את כל הפרטים, השם והמשפחה. ענתה הבחורה: "אני מסכימה לשידוך. אך בשביל שלא תהיינה בושות, תגיד לו שישכור את שש החנויות הצמודות לשלי, שיפתח איזה מרכז קניות, אני אזמין סחורה שתגיע על שמו ולאחר שיראו שהוא גביר גדול לא תהיה לי בושה להשתדך עמו וכך הכל יסתדר".

כאשר שכר אותו חסיד את החנויות (מכספה של הבחורה), הגיעו עוזריה ואמרו לה שיש כאן מישהו שמתחיל לגדול, וצריך לעשות משהו. ענתה להם: "עזבו אותו, אולי הוא יסחר במשהו אחר?" כאשר הגיעה הסחורה הנה זה פלא - אותה הסחורה כמו שלה, ומשובחת מאוד... שוב העירו לה עוזריה על המתחרה החדש והיא התעלמה. כעבור כמה זמן אמרה אותה בחורה לדודה: "אולי תברר לי על אותו סוחר? שמעתי שהוא רווק..." כמובן שהדוד רץ מיד ובירר, ויצא השידוך אל הפועל.

לאחר שנתיים מחתונתם ישבו הבעל והאישה לשיחה. לאיזה רגע האישה התכופפה, ובאותו הרגע נכנס ר' לייב שרה'ס, זרק לו על השולחן את שאר החוב מההלוואה, ביקש את שטר החוב ויצא. האישה ראתה את ר' לייב יוצא ואמרה לבעלה: "צריך ללוות אותו, הרי זה ר' לייב!" אמר לה בעלה: "מהיכן את מכירה את ר' לייב?" ענתה לו: "מדוע הסכמתי להתחתן איתך? תקופה לפני שהגעת לעיר הגיע אלי שוב ושוב זקן שקראו לו לייב בן שרה, ואמר לי שאני צריכה להתחתן עם פלוני אלמוני זה הזיווג שלי. גם אבי בא אלי בחלום ואמר לי לשמוע לדבריו, אך רק כשחליתי כמעט עד מות וכשהסכמתי להתחתן איתך הבראתי, הבנתי שיש ממש בדברי הצדיק. לכן כשהגעת רק בררתי את השם שלך וסידרתי את השידוך".

קורות חייו בקצרה

רבי לייב שרה'ס היה מהצדיקים המופלאים ביותר בחסידות. הוא נולד בשנת ה'ת"ץ, ונקרא כנראה על שם המהר"ל שהיה מצאצאיו. כינויו, שרה'ס, הוא על-שם אמו הצדקת שרה. בהיותה צעירה חמד אותה בן הפריץ המקומי, ומשנודע לה על כך התחתנה עוד באותו הלילה עם ר' יוסף, מלמד עני וזקן בא בימים. ביודעה שבעלה צדיק נסתר הוא, בקשה את ברכתו שתזכה ממנו לזרע קודש כמוהו, וכך זכתה לר' לייב.

כשהיה ר' לייב כבן 15 זכה להתקבל בחום כתלמיד הבעש"ט, ובהמשך דבק ר' לייב במגיד ממזריטש. כל ימיו שוטט ר' לייב בעולם לתור אחר יהודים הנתונים בצרה ובשביה, ועוזר להם בדרכים פלאיות כקפיצת הדרך, ויכולתו לצוות על כל אדם - ויהי הפריץ העקשן והגאה ביותר - לפעול כפי שצווה עליו. נפטר ביום ד' אדר ב', תקנ"א.

(מתוך אתר 'גל עיני')

העלון מוקדש לע"נ חברנו **ארז לבנון** הי"ד
נרצח בז' באדר תשס"ז

רוצים להקדיש את העלון לשבת הבאה?
שלחו לנו בהודעה: 050-2311331

צעירי בת עין
בדרך למלכות ישראל

העלון יוצא לאור בסיעתא דשמיא ע"י
ארגון צעירי בת עין.
המערכת: עמנואל קוניקוב, יהושע חי שמחי
לתגובות:
lechathila1@gmail.com